ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
“АЕРЫМ ПРЕДМЕТЛАР ТИРӘНТЕН ӨЙРӘНЕЛӘ ТОРГАН
2НЧЕ АЛЕКСЕЕВСК УРТА ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮ МӘКТӘБЕ”
МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМИ БЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ

“КАРАЛДЫ”	“КИЛЕШЕНДЕ”	“РАСЛАНДЫ”
МБ җитәкчесе	«2 нче Алексеевск УГББМ” МБГБУ директор урынбасары	«2 нче Алексеевск УГББМ” МБГБУ директоры
_______Замалиева И.Х	_______Ягудина Л.Р.	_______Липлянина Л.Н.
МБ утырышы беркетмәсе №_1_ _25_август 2016 ел	_27_ август 2016 ел	_233_ номерлы боерыгы _31_ август 2016 ел

Татар теле һәм әдәбияты укытучысы

Хөснетдинова Гөлия Сөләймановнаның

5 “Б” сыйныфы өчен татар әдәбиятыннан

эш программасы

Педагогик совет утырышында каралды
_1_ номерлы беркетмә
_31_ август 2016 ел

2016-2017 уку елы

1.Укыту предметын үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре

Сыйныф: 5 “Б”

Укытучы: Хуснутдинова Г.С.

Уку планы буенча

татар әдәбиятыннан: 70 сәг.

Атнага: 2 сәг.

Контроль эш: 4

Программа: Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы. Урта (тулы) гомуми белем бирү мәктәбендә рус телле балаларга татар телен коммуникатив технология нигезендә укыту программасы (1 — 11 нче сыйныфлар). Төзүче – авторлары: Р.З. Хәйдәрова, Р. Л. Малафеева, 2014 ел.

Дәреслек:Мотыйгуллина Ә.Р. Ханнанов Р.Г.,Хисмәтова Л.К.”Татар әдәбияты”.Рус телендә төп гомуми белем бирү оешмалары өчен дәреслек.5нче сыйныф.2кисәктә.Казан, “Мәгариф-Вакыт” нәшрияты, 2014ел.

Программа Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем мәктәбе”нең 2016-2017 уку елына укыту планына нигезләнеп төзелде.

Укучыларның әзерлек дәрәҗәсенә таләпләр

– әдәби әсәрләрне сүзләрен дөрес әйтеп йөгерек уку;

– авторның әйтергә теләгән фикерен аңлау, үз мөнәсәбәтен белдерү, өлешләргә бүлә һәм планын төзи белү;

– әдәби − теоретик төшенчәләрне рус әдәбият белеме белән тәңгәлләштерү;

– татар әдәбиятының дөнья культурасында тоткан урынын аңлау;

– авторларның тормыш юлы һәм иҗаты турында кыскача күзаллау;

– 8 − 10 татар, рус, чит ил язучысы, шагыйрьләре исемнәрен һәм алар язган әсәрләрне белү;

– 3 − 4 сәнгать әһеленең тормышы, иҗатын турында мәгълүматлы булу;

– Казан һәм Татарстан төбәгендәге мәдәният учаклары (музей, театр, концерт залы, һ. б.), балалар матбугаты турында белү;

– төрле халыкларның фольклор үрнәкләрен татар халык авыз иҗаты белән чагыштыру;

– төрле халыкларның киң таралган мифларыннан хәбәрдар булу, берничә мисал китерә белү;

– 5 мәкаль, 5 әйтемне русча эквивалентлары белән истә калдыру;

– мәкаль белән әйтем, миф белән әкият, халык җыры белән автор җыры арасындагы аерманы белү;

– төрле авторларның 2 − 3 шигырен яттан сөйли белү;

– сүзлекләр, энциклопедияләр, Интернет-ресурслардан файдаланып, үзенә кирәкле материалны табу;

– төрле темаларга проект эше яклау;

– әдәби әсәргә тормыш белән бәйләп, үз гамәлләренә бәя бирү.

II. Укыту предметының эчтәлеге

Укыту предметының эчтәлеге.

Татар әдәбиятыннан 5 нче сыйныф укучылары өчен төзелгән программа дәүләт стандартларының федераль компонентына, гомуми белем бирү федераль дәүләт стандартларына нигезләнеп эшләнгән Ә.Р.Мотыйгуллина, Р.Г.Ханнанов, Л.К.Хисматова, Э.Х.Гыйзәтуллина, Г.Г.Мулласалихова тарафыннан язылган дәреслекләрдән (1 нче, 2 нче кисәк) укытуны күздә тота. Программа стандартның эчтәлеген җентекләп ачып бирә, стандарт таләп иткән күләмдә рус телле балаларга татар әдәбиятын укытуның гомуми юнәлешләрен билгели, предмет чаралары белән укучыларны тәрбияләү юлларын, аларның әдәби үсеш дәрәҗәсен билгели.

Күпмилләтле аудиториядә татар әдәбиятын укыту өчен төзелгән программа бербөтен документ булып тора, ул биш өлешне иңли: аңлатма язуы; укыту курсының эчтәлеге, укыту-тематик планы; укучыларның әзерлек дәрәҗәсенә таләпләр; курсның укыту-методик тәэмин ителеше өчен әдәбият исемлеге.

Әдәбият һәр яктан үскән, рухи яктан бай, әхлакый идеаллары һәм эстетик таләпләре булган камил шәхес тәрбияләү әһәмиятле урын алып тора. Урта белем бирү системасындагы татар әдәбияты курсы сәнгатьне тормыш белән бәйләп өйрәнүгә, эчтәлек белән форма берлеге, тарихилык, традиция һәм новаторлык, тарихи-культурологик мәгълүматларны аңлау, әхлакый-эстетик күзаллау булдыру, әдәбият теориясе һәм тарихы буенча төшенчәне үзләштерү, әдәби әсәрне бәяләү һәм күнекмәләрне формалаштыру, әдәби телнең сәнгатьлелек чараларын үзләштерү.

Федераль дәүләт стандартларына нигезләнеп төзелгән татар әдәбияты дәреслекләре барлык фәннәрне өйрәнү барышындагы фундаменталь төшкә (фундаментальное ядрога), универсаль уку гамәлләренә нигезләнә, укучыларның яшь һәм әдәби үсеш дәрәҗәсен исәпкә ала. Укыту һәм тәрбиянең гомуми нәтиҗәләре иҗтимагый, шәхси, танып-белү һәм коммуникатив үсешне тәэмин итеп, укучыларның белемнәрен, күнекмәләрен үстереп, дөньяны танып белүгә әзерләп, хезмәттәшлеккә, үзлегеннән белем алуга, камиллеккә омтылучы шәхес тәрбияләүгә барып тоташа. Аерым алганда, уку-укытуга системалы-гамәли якын килү нәтиҗәсендә, укучыларның иҗтимагый үсешенә (халыкның рухи кыйммәтләрен аңлаучы, үстерүче Россия гражданины тәрбияләү); шәхси үсешенә (үзлегеннән белем алырга, иҗади сәләте үскән, компетентлы, үзаңы үскән, үзенең гражданлык карашларын ачыктан-ачык белдерүгә сәләтле, үз-үзенә тәнкыйди караштa торган, тормыш авырлыкларын каршы торырлык шәхес тәрбияләү); танып белү эшчәнлеген үстерүгә (фәнни дөнья сурәтен аңлаучы, үзенең танып-белү һәм интеллектуаль эшчәнлеге белән идарә итә ала торган, уку, белем алу чараларын күзаллый торган, репрезентатив, символик, логик, иҗади фикерләү сәләте үскән, рефлексиягә сәләтле укучы тәрбияләү); коммуникатив үсешкә (аралашу компетенциясе үскән, тыңларга, диалогта, гомуми сөйләшүдә катнаша алырлык, туган телен, рус телен, чит телне камил белүенә) басым ясалды. Шул ук гамәлләрне тормышка ашыру барышында, яшүсмерләрнең яшь үзенчәлекләре дә игътибарга алынды. Күпмилләтле мохиттә гомуми әдәби белем бирү барышында универсаль уку гамәлләре дүрт блокка бүлеп каралды. Алар арасында шәхси УУГ − тормышчан, шәхескә юнәлтелгән, һөнәри юнәлештә үз юлын табуга, кешенең эчке потенциалын рациональ файдалана белүенә бәйле блок. Регулятив уку гамәлләре шәхес тәрбияләүдә планлаштырырга өйрәтү, фаразлау, коррекция, бәяләү кебек якларны үзәккә ала. Танып белү гамәлен алгы планга чыгарган блокта логик,

проблеманы кую һәм чишүгә юнәлтелгән, тамга-символик якны иңләгән гомумуку гамәлләренә игътибар ителә. Коммуникатив УУГ кешеләр язмышына битараф булмауны, кешеләргә ярдәмчеллек сыйфатларын тәрбияләүне, иҗтимагый компетентлыкны үз эченә ала.

Универсаль уку гамәлләрен рус телле балаларга татар әдәбиятын укыту барышында куллану нәтиҗәсендә, укучыларны мөстәкыйль эшләргә өйрәтү юнәлеше көчәйде (мәсәлән: өй эше бирү − берничә вариантта). Бу вакытта укытучы эшчәнлегендә идарә итү алымнары көчәя.

Шул рәвешле, федераль дәүләт стандартларына таянып татар әдәбиятын өйрәнүнең максаты да ачыкланды: туган халкының һәм җирле халыкның телен, мәдәниятен, әдәбиятын яхшы белгән, һәрьяктан камил, милли горурлык хисләре үскән шәхес (гражданин) тәрбияләү.

Эчтәлек
Борын-борын заманда...
Әкият яздым – укыгыз...
Хыял канатларында.
Белем баскычлары.
Балачак – хәтердә мәңге калачак...
Ватаным өчен.
Кояшлы ил – бәхет иле.
Кеше − табигать баласы.
Эш беткәч көләргә ярый.
Барысы: 70 сәг.

111.Төп уку эшчәнлеге төрләре күрсәтелгән тематик планлаштыру

№	Дәрес темасы	Укучылар эшчәнлеге төрләре	Үткәрү вакыты
1	Акыллы сүзгә ни җитә!	«Халык авыз иҗаты» схемасы белән эш, дәреслектә, эш дәфтәрендә биремнәр, рус халык авыз иҗаты белән чагыштырып, мисаллар китерү.	1.09
2	Белмәгән-гә — әкият, белгәнгә — чын.	«Әкиятләр» схемасы белән эш, дәреслек, эш дәфтәрендә биремнәр эшләү, чылбыр буенча уку, чылбыр буенча сөйләү, җөмләләр төзү.	6.09
3	Яхшылыкка каршы яхшылык.	Әкиятне укып чыгу һәм терәк сораулар буенча анализлау, гомумиләштереп, нәтиҗәләр чыгару.	8.09
4	Яхшылыкка каршы яхшылык.	Әкиятне укып чыгу һәм терәк сораулар буенча анализлау, гомумиләштереп, нәтиҗәләр чыгару.	13.09
5	Булма син төлке, булырсың көлке	Әкияттәге уңай һәм тискәре образларны табу, аларга хас сыйфатларны билгели белү	15.09
6	Булма син төлке, булырсың көлке.	Әкияттәге уңай һәм тискәре образларны табу, аларга хас сыйфатларны билгели белү.	20.09
7	Ана дигән хәзинә.	Дәреслектә, эш дәфтәрендә биремнәр эшләп, әкиятнең эчтәлегенә төшенү, геройларга бәяләмә бирү.	22.09
8	Борын-борын заманда... Тест эшләү. (Кабатлау дәресе)	Бәйләнешле сөйләм телен үстерү, белемнәрне тикшерү.	27.09
9	Яшәгән, ди, булган, ди...	Әңгәмә, сәнгатьле уку. Бирелгән билгеләмәләргә нигезләнеп, нәтиҗә ясау. Үз фикереңне әйтә белергә өйрәнү.	29.09
10	Юк дип әйтмә, бардыр ул...	Әкиятне уку, дәреслек, эш дәфтәрендә биремнәр эшләү, әкият-поэмада әкияткә хас сыйфатларны табу.	4.10
11	Б.Әлменов. «Су анасы» картинасы.	Рәсемне аңлау, төп детальләргә игътибар итеп, аның эчтәлеген	6.10

		сөйләтү, нәтиҗә ясау.	
12	Әкиятче бездә кунакта.	Әкият-пьесаны сәнгатьле итеп уку, аңлаганны сораулар ярдәмендә тикшерү, анализлау.	11.10
13	Әкияттә кунакта.	Яңа материал белән танышу, укытучының кереш сүзе, укылган текст буенча фикер алышу.	13.10
14	Әкият тә түгел, чын да түгел.	Хикәяне уку, сүзләрне аңлату, сораулар буенча төп фикерне табу, нәтиҗә ясау.	18.10
15	Әкият тә түгел, чын да түгел	Хикәяне уку, сүзләрне аңлату, сораулар буенча төп фикерне табу, нәтиҗә ясау.	20.10
16	Хыял дөньясын-да.	Сайлап алып уку, укыганны анализлый белү, үз фикереңне тексттан дәлилләр табып исбатларга өйрәнү, белемнәрне тикшерү.	25.10
17	Кабатлау дәресе. Хыял дөньясын-да.	Сайлап 6лы пуку, укыганны анализлый белү, үз фикереңне тексттан дәлилләр табып исбатларга өйрәнү, белемнәрне тикшерү.	27.10
18	Дәрес-проект.	Укучылар үзләре уйлап язган яки башка авторларныкы булган, тәрҗемә иткән әкият һәм фантастик әсәрләрне китапчык итеп, рәсемнәр белән бизәп, сыйныфташларына тәкъдим итәләр.	8.11
19	Белем — бәхет ачкычы.	Уку, эчтәлеге буенча фикер алышу, мәкальләр уку, рәсемнәр күзәтү. Төрле биремнәр эшләү.	10.11
20	Белем укудан башлана.	Китаптагы текст белән танышу, уку, укытучының истәлекләр белән таныштыруы.	15.11
21	Укытучылар	Тема буенча укытучының кереш сүзе,	17.11

	мәктәбе.	текстны укып, әңгәмә оештыру.	
22	Казан университеты.	Текст җөмләләрен кыс-картып әйтү, анализ ясау.	22.11
23	Галим кеше хөрмәткә лаек!	Әсәрне аңлату, сөйләү, әңгәмә, сорау кую, нәтиҗәләр чыгару.	24.11
24	Кил, өйрән…	Текстның эчтәлеген аңлап, үз фикереңне әйтә белү.	29.11
25	Укысаң – белерсең…	Сайлап 7лы пуку, укыганны анализлый белү, үз фикереңне тексттан дәлилләр табып исбатларга өйрәнү, белемнәрне тикшерү.	1.12
26	Исемдә калганнар.	Әңгәмә, сөйләү, образларга бәяләмә, сүзлек эше, анализ, биремнәр эшләү.	6.12
27	Исемдә калганнар	Әңгәмә, сөйләү, образларга бәяләмә, сүзлек эше, анализ, биремнәр эшләү.	8.12
28	Исемдә калганнар	Әңгәмә, сөйләү, образларга бәяләмә, сүзлек эше, анализ, биремнәр эшләү.	13.12
29	Исемдә калганнар	Әңгәмә, сөйләү, образларга бәяләмә, сүзлек эше, анализ, биремнәр эшләү.	15.12
30	Бөек Тукай һәм Бәләкәй Апуш.	Рәсемне аңлау, төп детальләргә игътибар итеп, аның эчтәлеген сөйләтү, нәтиҗә ясау.	20.12
31	Музейларда — хәтер.	Тукай музее белән танышу. Видео, презентацияләр карау.	22.12
32	Кабатлау дәресе. Ямьле балачак.	Укыганнарны искә төшереп, гомумиләштереп кабатлау. Тексттан мисаллар китереп, теорияне искә төшерү. Белемнәрне тикшерү.	10.01
33	«Салават күпере» журналы.	Хикәя төзү, диалогик сөйләм күнекмәләрен үстерү.	12.01
34	Проект-дәрес «Салават күпере — дуслык күпере».	Командалап эшләү, рубрикаларны укып, фикер алышу, булган материалдан кирәклесен сайлап алып эшкәртү, эшне аудиториягә тәкъдим итү.	17.01
35	«Әгәр мин тылсымчы булсам...»		19.01

36	«Әгәр мин тылсымчы булсам...»	Фантастик хикәяләүне аңлап, әсәрне аңлау, сугыш чоры, партизаннар турында белү, сүзләрне тәрҗемә итеп, мәгънәләренә төшенү.	24.01
37	«Әгәр мин тылсымчы булсам...»		26.01
38	«Әгәр мин тылсымчы булсам...»		31.01
39	Мин сине шундый сагындым...	Язучы иҗаты белән танышу, әсәрне укып, укытучы җитәкчелегендә бергәләп анализлау, нәтиҗә ясау.	2.02
40	Гомере аның моңлы бер җыр иде...	Шигырьне уку, сорау-биремнәргә җавап эзләү.	7.02
41	«Алтын чәч».	Эчтәлек белән танышу, әсәрнең төп фикерен аңлату, эш дәфтәрендә биремнәр эшләү, чылбыр буенча уку.	9.02
42	«Алтын чәч».	Эчтәлек белән танышу, әсәрнең төп фикерен аңлату, эш дәфтәрендә биремнәр эшләү, чылбыр буенча уку.	14.02
43	Опера ничек туа?	Тема белән кызыксынып, уйны ачык итеп әйтү.	16.02
44	Муса Җәлил исемендәге Татар дәүләт академия опера һәм балет теат-ры.	Эчтәлек белән танышу, әсәрнең төп фикерен аңлату, эш дәфтәрендә биремнәр, чылбыр буенча уку, диалогик сөйләм үстерү.	21.02
45	Кыр казы	Сәнгатьле уку, дәреслек, эш дәфтәрендә биремнәр аша лирик әсәрне анализлау.	23.02
46	Сөйләр сүзләр бик күп алар...	Сәнгатьле уку өстендә эшләү, әңгәмә, сорауларга җавап бирү.	28.02

47	Аталы-уллы солдатлар.	Уку, рәсемнәр буенча әсәрнең эчтәлеген сөйләү, фикерне ачу.	2.03
48	Кабатлау дәресе. Сугыш кайтавазы.	Бәйләнешле сөйләм телен үстерү, нәтиҗәләр чыгару, анализ ясау, белемнәрне тикшерү.	7.03
49	Дәрес-проект «Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый...»	Командалап эшләү, китапчыклар, буклетлар яки плакатлар ясау, аларны тәкъдим итү.	9.03
50	«Бәхет кайда була?»	Язучы иҗатына күзәтү ясау, әсәрен укып, ярдәмче сорауларга нигезләнеп, аңа бәя бирү.	14.03
51	«Бәхет кайда була?»	Язучы иҗатына күзәтү ясау, әсәрен укып, ярдәмче сорауларга нигезләнеп, аңа бәя бирү.	16.03
52	Туган җирдә минем бәхетем.	Уку, сораулар, биремнәр ярдәмендә эчтәлеген аңлау, әсәр буенча фикер алышу.	30.03
53	Минем холкым — минем язмышым.	Әсәрне өлешләргә бүлү. Эчтәлекнең идеясен таба белү. Исем табу — тема — идея — эчтәлек бәйләнешләрен табу, анализлау.	4.04
54	Минем холкым — минем язмышым.	Эчтәлекнең идеясен таба белү.	6.04
55	Минем холкым — минем язмышым.	Исем табу — тема — идея — эчтәлек	11.04
56	Минем холкым — минем язмышым.	Исем табу — тема — идея — эчтәлек бәйләнешләрен табу, анализлау.	13.04
57	Минем холкым — минем язмышым.	Анализлау, Фикер алышу	18.04
58	Кабатлау дәресе. Кояшлы ил — бәхет иле.	Бәйләнешле сөйләм телен үстерү, нәтиҗәләр чыгару, анализ ясау, җыр өйрәнү, белемнәрне тикшерү.	20.04
59	Табигать кочагында.	Уку, әңгәмә, биремнәрне үтәү, рәсем ясау.	25.04
60	Матурлык минем белән.	Уку, сорауларга җавап бирү. Хикәя буенча фикер алышу.	27.04
61	Матурлык минем	Хикәя буенча фикер алышу	2.05

	белән		
62	Җир-ана, кояш һәм башкалар.	Сүзлек өстендә эш, эчтәлек буенча фикер алышу.	4.05
63	Җир-ана-быз —рәсемнәрдә.	Бәйләнешле сөйләм телен үстерү, нәтиҗәләр чыгару, анализ ясау.	9.05
64	Кабатлау дәресе. Туган илем — иркә гөлем. Тест	Бәйләнешле сөйләм телен үстерү, нәтиҗәләр чыгару, анализ ясау, белемнәрне тикшерү.	11.05
65	Еллык контроль эш	контроль эш	16.05
66	Белем — нур, белмәү — хур.	Текстны уку, сүзлек эше, рәсем буенча сөйләшү, биремнәр эшләү, сорауларга җавап бирү.	18.05
67	Беренче хисләр...	Дәреслек, эш дәфтәрендә биремнәрне эшләп, хикәянең эчтәлегенә төшенү, геройларга бәяләмә бирү.	23.05
68	Шәвәли шуклыгы.	Шигырьне укып, сорау-лар буенча анализлау, нәтиҗәләр ясау.	25.05
69	Кабатлау дәресе. Уйныйк та көлик!	Бәйләнешле сөйләм телен үстерү, нәтиҗәләр чыгару, анализ ясау, белемнәрне тикшерү.	30.05
70	Йомгаклау дәресе.	Анализ ясау, белемнәрне тикшерү.	31.05

Пронумеровано, прошнуровано
и скреплено печатью
Всего: 10(десять) листов
Учитель: ____ Хуснутдинова Г.С.